

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.

Numer poranny wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych, numer popołudniowy codziennie z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

Prenumerata wynosi:

Table with 4 columns: W miejscu, W Austro-Węgrzech, W krajach niemieckich, W innych państwach. Rows show rates for annual and 6-month subscriptions.

Prenumeratę i ogłoszenia (inzeraty) uprasza się nadesłać wprost do Administracji „N. Reformy“ w Krakowie.

Redakcja: ul. Jagiellońska 10. Administracja: ul. św. Anny 3. Telefon Redakcji 41. Administracji Nr 241. Dla rozmów zamiejscowych 1572.

Redakcja nadsyłanych Redakcji nie zwraca. W Lwowie sprzedaje numerów po 12 hl. w Biurze dzienników S. Sokolowskiego, ulica Jagiellońska 3 i w Biurze Plohna, ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 10 hal., z przesyłką pocztową 12 hal.

NOWA

REFORMA

WYDANIE PORANNE

Prenumeratę przyjmują:

Zamiejscową: Administracja „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; miejscową: Administracja „Nowej Reformy“.

Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inzeraty) przyjmują: We Lwowie Biura dzienników: A. Buchstab, ul. Karola Ludwika 21, S. Sokolowski, ul. Jagiellońska 3.

Ogłoszenia (inzeraty) przyjmuje Administracja „Nowej Reformy“ za opłatą od miejscowa drobnym piśmem (petit) za pierwszy raz 24 h., za każdy następny raz 18 h.

Odrzucenie Rosyan na linię Bugu i Gnitej Lipy.

Wzięcie Bursztyna i Tomaszowa.

(Telegram c. k. Biura Korespondencyjnego.)

Wiedeń, 30 czerwca.

Urzędowo ogłaszają dnia 29 czerwca w południe:

Sprzymierzone armie w Galicyi wschodniej dotarły w poślegu aż do Gnitej Lipy i do Bugu Koło Kamionki Strumitowej. Stojące na tej linii rosyjskie sily są atakowane.

Na północ od Rawy Ruskiej i na północ od Cieszanowa posunęły się naprzód sprzymierzone wojska na obszar rosyjski. Tomaszów znajduje się w naszym posiadaniu.

W Polsce i nad Dniestrem położenie niezmiennione.

Zastępca szefa sztabu generaln., v. H ö f e r, marszałek polny porucznik.

Niepowodzenie ofensywy Włochów.

(Telegram c. k. Biura Korespondencyjnego.)

Wiedeń, 30 czerwca.

Urzędowo ogłaszają dnia 29 czerwca w południe:

Na włoskim terenie wojennym także i wczoraj nie wydarzyło się nic, coby miało znaczenie. Nieprzyjaciel wystrzelał znowu dużo amunicyi artyleryjskiej przeciw goryckiemu przyczółkowi mostowemu.

Włoski personal sanitarny przenosi, nadużywając konwencji genewskiej, karabiny maszynowe na swoich noszach.

Zastępca szefa sztabu generaln., v. H ö f e r, marszałek polny porucznik.

Komunikat naczelnego kierownictwa armii niemieckiej.

(Telegram c. k. Biura Korespondencyjnego.)

Berlin, 30 czerwca.

Biuro Wolffa. Główna wojenna kwatera donosi 29 bm.:

Południowo-wschodni teren wojny.

Armia Linsingena, ścigając nieprzyjaciela na całym froncie między Haliżem a Firlejowem, odrzuciła go poza Gniat Lipę. W tym odcinku walka jeszcze trwa.

Na północ i północny zachód od Mostów Wielkich (50 klm. na północ od Lwowa), tudzież na północny wschód i zachód od Tomaszowa wczoraj nieprzyjaciel stawiał czoło.

Wschodni teren wojny.

Nie wydarzyło się nic ważnego.

Zachodni teren wojny.

Wczoraj gęstym ogniem na drodze koło Lens, Bethune i Arras przygotowali Francuzi nocne ataki piechoty, ale nasz ogień artyleryjski sfumił te ataki.

Na wyznaczonej drodze Mozą atakował nieprzyjaciel pięć razy w ciągu jednego dnia stanowiska, zdobyte przez nas 26 bm., na południowy zachód od Les Eparges.

Na wschód od Luneville trzy ataki, wykonane przez kilka nieprzyjacielskich batalionów na nasze pozycje w lesie Les Remabois i na wschód od Le Gondrexon dotarły tylko do naszych przeskód, poczem nieprzyjaciel uciekł przed naszym ogniem do swoich pozycji.

Nieprzyjacielskie stanowisko obserwacyjne na katedrze w Soissons zostało wczoraj przez naszą artylerję usunięte.

Naczelnie kierownictwo armii.

Przesilenie wewnętrzne w Rosyi.

Dymisyja Suchomlinowa.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Petersburg, 30 czerwca.

Petersburska agencja telegraficzna donosi: Cesarz przyjął dymisyje ministra wojny Suchomlinowa i zamianował generała piechoty Poliwanowa zawiadowcą ministerstwa wojny.

(Suchomlinow, który jest ministrem wojny od r. 1909, zaprzyniany w marcu ubiegłego roku przez cara, jaki jest stan armii rosyjskiej, odpowiedział stanowczo, że armia jest gotowa do boju.

Ustąpienie pomocnika ministra wojny.

Petersburg, 30 czerwca.

Pomocnik ministra wojny, generał inżynier Wernander, został na skutek własnej prośby złożony z urzędu, pozostaje jednak dalej w radzie państwa.

Zachowanie stanowisko Goremykina.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Berlin, 30 czerwca.

»Vossische Zig.« donosi z Petersburga: Ubiegłego czwartku odbyła się w Carskim Siole pod przewodnictwem cara rada koronna, która, jak slychać, zajmowała się wyłącznie

kwestiami wewnętrznego polityki. Na dzień przedtem przyjął car marszałka szlachty moskiewskiej, Samarina, na prawie dwugodzinnej audyencji.

Jak przypuszczają, przed radą koronną był nowy minister spraw wewnętrznych, Czerebatow, na prywatnej audyencji u cara i przedstawił mu konieczność obsadzenia posterunku prezydenta ministrów reprezentantem kół rolniczych albo szlacheckich.

Więści o dymisyi Sazonowa.

Berlin, 30 czerwca.

»Berliner Tageblatt« donosi ze Sztokholmu: »Svenska Dagbladet« przynosi z dobrego, jak twierdzi, źródła następujące szczegóły o spodziewanej dymisyi Sazonowa, rosyjskiego ministra spraw zagranicznych.

Dymisyja Maklakowa wywołała bardzo doniosłe skutki. Mianowicie wiadomo powszechnie, że Maklakow i Sazonow są najbliższymi pomocnikami w ks. Mikołaja Mikołajewicza.

Obeenie nasuwa się pytanie, czy po dymisyi Maklakowa zdoła się utrzymać Sazonow?

Z bardzo dobrego źródła dowiadujemy się, że mimo oficjalnych zaprzeczeń, stanowisko Sazonowa jest silnie zachwiane i że oczekiwana jest jego dymisyja w niedługim czasie.

Nieobojętą jest ta okoliczność, że przedstawiciele dyplomatyczni mocarstw porozumienia, zwłaszcza ambasador angielski Buchanan, coraz więcej byli niezadowoleni z Sazonowa.

Wreszcie obiegają pogłoski, stanowczo twierdzące, że zdrowie Sazonowa, który przed kilku laty musiał poddać się operacyi, ucierpiało bardzo skutkiem ostatnich kłesk rosyjskich w Galicyi.

»N. Fr. Presse« donosi z Kolonii:

Pomiędzy ambasadorami państw czwórporozumienia a Sazonowem powstała gwałtowna wymiana zdań. Niewątpliwie Sazonow wkrótce ustąpi.

O naprawie nadwyżrejonej Rosyi.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Petersburg, 30 czerwca.

»Birżewyja Wiedomsti« donoszą, że na konferencyi partyi kadetów przyjęto rezolucyę tej treści, iż dla kwestyi drożdżynianej należy stworzyć dźwił centralny, należy znieść wszystkie narodowościowe ograniczenia, a zakaz alkoholu utrzymać także po wojnie.

Dla zakrycia tyłów armii należy zorganizować sily całego kraju i przywrócić zupełną zgodę między narodem a rządem. Należy zaniechać wszelkiego zamęcania porządku i natychmiast zwołać Dumę.

Umizgi o dalsze kredyty.

Moskwa, 30 czerwca.

»Russkoje Slovo« pisze: Mocarstwa centralne starają się od 7 tygodni upokorzyć Rosyę jako finansowo najsłabszego przeciwnika, starają się wywołać w Rosyi niepokój, aby w ten sposób rozbić koalicyę przeciw Niemcom i Rosyę skłonić do osobnego pokoju.

Oznaki burzy.

Sztokholm, 30 czerwca.

O oznakach burzy w Rosyi donosi tutejszy »Socialdemokrat«: W Petersburgu i w Moskwie w ostatnich czasach odbyły się posiedzenia różnych grup politycznych w celu omówienia sytuacji.

Przed niewielu dniami zebrała się znaczna liczba członków Dumy, bawiących w Petersburgu w gmachu posiedzeń Dumy pod przewodnictwem Roldzianki.

Represye prasowe.

Petersburg, 30 czerwca.

Jak donosi »Riecz«, skazano w Moskwie trzy wielkie dzienniki liberalne »Utro Rosi«, »Ruskijskija Wiedomosti« i »Wieczernij Kurjer«.

W odzyskanym Lwowie.

(Korespondencja własna »Nowej Reformy«.)

Korespondent nasz z głównej kwatery prasowej, dr Marek Kriger, udał się po wkroczeniu wojsk austriacko-węgierskich samochodem do Lwowa i obecnie nadesyła nam następującą garść swoich osobistych, na miejscu zebranych wrażeń i opowiadań nauceznych świadków ostatnich chwil i szczegółów gospodarki rosyjskiej we Lwowie, jak niemminie wkroczenia wojsk austriackich.

W drodze do stolicy.

Lwów, 25 czerwca.

Od Mościsk, gdzie zaraza białą chustą powiewa, gdzie krzyże żołnierskie z rosyjskimi napisami »borby za sławianstwo« wieść niosą, gdzie nędza dużemi oczyma małych dzieci na nas patrzy, — mknie samochód po długiej prostopolinnej szosie naprzód.

Tumany kurzu gęstym welonem przesłaniają nam oczy, tak że na dziesięć kroków nie widać. Tylko przerażliwy gwizd sygnalowych świstawek, grzmiące ciężkich samochodów i śpiew żołnierski zwiastują, że na całej tej drodze ruch panuje ogromny.

Upał straszliwy, słońce w twarz urąga. Za nami zostaje Sądowa Wisznia i strzałami działowemi rozszarpany doszczętnie prawie Gródek Jagiell. Wszędzie po drodze widać wozy ładowne: to wracający żydzi do swych siedzib z ciężkiej tułaczki.

Już i w przedmieście wjeżdżamy. Wita nas miasto, odśnieżone przybrane w kwiaty i dywany, w obrazy i cesarskie popiersia zdobne. Powiewają chorągwie. Na twarzach wesołe i usmiechy. Oto jesteśmy już blisko centrum.

Od chwili, gdy stało się dla Rosyan jasnym, że muszą opuścić stolicę Galicyi, rozpętała się u nich orgia przagnienia zemsty i zniszczenia. Od ostatnich dni mają datuje się też okres stałe rosnących represyj, mających swe źródło w bezsilnej wściekłości i niemocy odwrócenia katastrofy pogromu.

W przededniu ustąpienia Rosyan.

Od chwili, gdy stało się dla Rosyan jasnym, że muszą opuścić stolicę Galicyi, rozpętała się u nich orgia przagnienia zemsty i zniszczenia. Od ostatnich dni mają datuje się też okres stałe rosnących represyj, mających swe źródło w bezsilnej wściekłości i niemocy odwrócenia katastrofy pogromu.

Wielu wypadkach straż wiedziała, gdzie kozacy będą podpalać i zjawiała się równocześnie z podpalaczami. Przychodziło przytem do tragicomicznych scen. Kozak podkładał pochodnię, a strażak w tej chwili w to miejsce kierował strumień wody.

Wzięcie wojsk austriackich.

Z uczuciem nieopisanego radości i gorączkowej wprost niecierpliwości oczekiwali ludność miasta wkroczenia wojsk austriackich.

Wielu wypadkach straż wiedziała, gdzie kozacy będą podpalać i zjawiała się równocześnie z podpalaczami.

W chwili gdy na ulicach toczyły się jeszcze walki z odstrzeliwującymi się patrolami rosyjskimi, w ratunku zebrał się pozostałi członkowie Rady miejskiej dla odbycia pierwszego, po dziesięciomiesięcznej przerwie, posiedzenia.

Dzień 22 czerwca.

W takim usposobieniu ducha zastał mieszkających Lwowa dzień 22 czerwca. Mimo pochwalnych buletynów urzędowych, jakie dzienniki zamieszczać musiali, nie tajem już było nikomu we Lwowie, że dzień wyzwolenia nadzedł.

Niedziela przyniosła dalsze wypadki. Cofnięto z ulic policyę, a miejsce jej zajęła rosyjska żandarmerja polowa. Następnego dnia o 10 rano prosił przedstawiciel miasta o pozwolenie powołania do życia straży

obywatelskiej. Skutek tego zakazu nie dał na siebie długo czekać. Żołdactwo rzuciło się do rabowania sklepów.

W ciągu dwóch dni zrabowano 37 sklepów jubilerskich. Wyzwiezienie przyzdyum miasta. Nazajutrz, na rozkaz gen. Szeremetiewa, aresztowano prezydenta miasta, dra Tadeusza Rutowskiego i obu wiceprezydentów, Stahla i Schleichera.

Wszystkie sklepy zostały zamknięte, wszystkie sklepy były pozamykane, a z krańców miasta buchaly na miasto dymy pożarów.

Przeszło 20 pożarów.

Jednym z punktów programu ewakuacyi Lwowa przez Rosyan było podpalenie całego szeregu gmachów publicznych rzędowych o wartości użytkowej. Pogrom i konieczność przyspieszenia ucieczki nie zostawiły cywilizatorom rosyjskim czasu na całkowite wykonanie tego programu.

Drugim z większych pożarów był pożar koszar barakowych przy ul. Jablonowskich. Oblane one zostały naftą przez kozaków, którzy ustawili się dookoła z pochodniami i nie dopuszczali do ratunku.

Nie mniej groźnym był pożar gmachu pocztowego. Rano około godz. 7 weszła do gmachu pocztowego na ul. Slowackiego patrol kozacki z poleceniem podpalenia budynku.

Na Lyczakowie spłonęły olbrzymie koszary ulańskie na Jaluwcu. Tren straży pożarnej pospieszył i tam, ale z powodu odbijającej się właśnie potyczki ustępujących oddziałów kozackich z patrolami austriackimi przed komisaryatem na Lyczakowie straż musiała się wrócić.

Wielu wypadkach straż wiedziała, gdzie kozacy będą podpalać i zjawiała się równocześnie z podpalaczami. Przychodziło przytem do tragicomicznych scen.

W chwili gdy na ulicach toczyły się jeszcze walki z odstrzeliwującymi się patrolami rosyjskimi, w ratunku zebrał się pozostałi członkowie Rady miejskiej dla odbycia pierwszego, po dziesięciomiesięcznej przerwie, posiedzenia.

Obumarłe miasto narzę zadrgało i ożyło. Ze

wszystkich stron tłum rzucił się w kierunku ulicy Grodeckiej i Janowskiej, tak, że w przedziale pół godziny zebrało się w tej okolicy kilkadziesiąt tysięcy ludzi. A równocześnie otwarły się nagle w całym mieście sklepy i bramy domów, wyległa na ulice wystraszona dotąd ludność, ożywiły się twarze i radość wybiegła ludziom na znieczulone lica.

Z dziesiątek tysięcy ust wydarł się gromki okrzyk: Witajcie! Hoci! Eljen! Jadących przed siebie dwóch ułanów na koniach zarzucono bukietami kwiatów i podarkami. Kwiaty spywały się zewsząd na nich i ściskali się pod stopami ich koni. Mężczyźni krzyżeli, wiele kobiet płakało.

W jednej chwili miasto zaczęło się przystrajać chorągiewkami o barwach państwowych, narodowych, troskliwie dotąd chowanymi przed okiem najeźdźców. Wybuchem radości i uniesienia nie było końca. Szał radości opanovał tłumy. Zbliżającym się do miasta coraz liczniejszym oddziałom konnicy nie dano wprost przejechać. Z okien obrzucano oficerów i żołnierzy kwiatami. Pierwszą patrol piechoty, która weszła do miasta, wnieśli na ramionach do gmachu ratusza, gdzie żołnierzy sownie poczęstowano wódką, chlebem i kielbasą.

Jednym z pierwszych pułków piechoty, który zjawił się we Lwowie, był 1 pułk obrony krajowej wiedeńskiej, należący do 13 dywizji obrony krajowej, stojącej pod komendą marsz. por. Gregsa. Wkraczającego w miasto gen. brygady Rimmla powitał u zbiegu ulicy Grodeckiej i Kolejowej radny p. Janowicz.

Właściwa uroczystość powitalna odbyła się przed gmachem Wydziału krajowego o godz. 4 po południu. Przybyli na nią członkowie Rady miejskiej, obywatelstwo, cechy ze sztabu armii oraz niezliczone tłumy publiczności.

Do głównodowodzącego armią Eksc. Bohem Ermolliego przemówił imieniem miasta prof. dr Chlaimac, składając w ręce jego hołd miasta i uczucia niezmienną wierności i lojalności dla monarchii i państwa ze strony ludności.

W odpowiedzi na przemówienie eksc. Bohem Ermolla przemówił w te słowa:

„Dziękuję za gorące słowa powitalne do mnie zwrócone, a przyjmując je imieniem naszego Wielkoduszkiego Monarchy, złożę je na właściwym miejscu. Dzięki naszej dzielnej armii czują się szczerliwym pierwszym powiat reprezentację miasta Lwowa i złożę tutaj w imieniu ludności wolnej, oswojonej i wesołej do ujeżdżania. Niech żyje najjaśniejszy nasz Monarcha!

Publiczność powtórzyła ten okrzyk z zapalem, a gen. Ermoll obok okrzyku „Hoch“ zawołał po polsku „Niech żyje!”

Imieniem mieszczanstwa przemówił następnie radny p. Ohly i wręczył eksc. gen. Ermolle wspaniałą bukiet z szarfami i napisem „Mieszczaniska strzelnica“. „Lwów w czerwcu 1915“.

Przemawiali następnie imieniem Wydziału krajowego p. Sawczyński, a imieniem ludności żydowskiej p. Wahl.

Odjeżdżającego eksc. generała Bohem Ermolliego zgromadzone tłumy pożegnały okrzykiem „Niech żyje!”

Opowiadają, że gen. Bohem Ermoll był bardzo niemiłe zdziwiony tem, że nie witał go dr Rutowski. Po tamtej stronie nie wiedziano bowiem, że Rosyanie wywieźli dra Rutowskiego. Fakt ten dla gen. Bohem Ermolla tembardziej był niemym, że miał przy sobie wysoki order, nadany przez cesarza dr. Rutowskiemu za jego znakomitą działalność i opiekę nad miastem.

Wieczorem na upamiętnienie historycznego dnia zajął Lwów wspaniała iluminacja. Zapłonęły w mieście wszystkie latarnie gazowe a nawet lampy łukowe, które nie świeciły się przez 10 miesięcy. Najwspanialej przedstawiała się w oświetleniu ulica Karola Ludwika i plac Maryacki, gdzie aureole nad statua Matki Boskiej oświetlono efektownie różnokolorowymi lampkami.

Publiczność wyległa tłumnie na ulice, a ruch, niepamiętny zdawna we Lwowie, trwał do godziny 10 wieczorem. Wchodzące w tym czasie bez przeszkody do miasta oddziały wojska witała publiczność gromkimi oklaskami.

Nad wieczorem przybyło do miasta wielu niemieckich oficerów i żołnierzy, a nazajutrz rano generał Mackensen, głównodowodzący wojsk niemieckich. Nazajutrz rano komitet, zarządzający miastem, zjawił się w hotelu celem powitania generała. Imieniem przybyłych przemówił prof. Chlaimac, witając generała jako jednego z głównych naczelników wojsk zwycięskich.

Gen. Mackensen w odpowiedzi zaznaczył, że w Galicyi operowały na zachodnim froncie dwie armie: austriacka i niemiecka. Podniósł z zadwojeniem, że armia austriacka w ostatnich bojach złożyła tyle dowodów energii i dzielności, że jej specjalnie zaudzielnym należy zwrócić Lwowa jego prawowitemu władcy.

Walki na ulicach Lwowa.

W chwili, gdy pierwsze patrole austriackie wkraczały do Lwowa, po oddalonych dzielnicach miasta wijały się jeszcze gęste oddziały patroli kozackich. Wobec tego było rzeczą pewną, że na ulicach miasta rozegrają się walki i odbywać się będzie strzelanina.

Pierwsze starcia nastąpiły przy ul. Lyczakowskiej. Gdy patrole ułanów zbliżyły się do kościoła św. Piotra i Pawła, rozległa się nagle salwa karabinowa, oddana przez patrole kozackie.

Towarzyszący ułanom tłum ogarnęła panika. Rzucono się do bram. Niebawem rozpoczęła się gęsta salwa karabinowa z dwóch stron, trwająca prawie dwie godziny. Strzały rosyjskie padały z trzech stron od kozaków, ustawionych w tyralierkę, a to przy końcu ulicy Lyczakowskiej, koło budki tramwaju elektrycznego, na Cetnarówce i na dworcu Lyczakowskim.

Patrole austriackie, obchodząc nieprzyjaciół, gęsto odpowiadały na strzały, nierzadko udając im się obok kozaków i wśród tryumfu i okrzyku zebranych tłumów zabrać ich do niewoli. Gęsta strzelanina patroli kozackich nie obszła się jednak bez ofiar. Padły przeważnie osoby cywilne, które pchane ciekawością, wy-

chyliły się z poza murów. Do godziny 3 po południu przyniesiono do szpitala 18 osób ciężiej i ciężej rannych. Dwie osoby, między innymi mała dziewczynka, padły trupem.

Straszna strzelanina trwała również na Znieścieniu, gdzie Moskalie ustawili karabin maszynowy i strzelali na oślep. Tam padły podobno 4 trupy.

Nad miastem wybuchły dwa szrapnelle rosyjskie, wyrzuczone na pożegnanie przez uchodzący artylerii.

Oprócz patroli kozackich chwytało w różnych stronach miasta pojedynczych żołnierzy rosyjskich, już to zabłąkanych, już to dezerterskich. Austriacka armia wprowadziła z sobą schwytaną partję jeńców, liczącą około 1.000 żołnierzy.

Około godz. 6 po południu, gdy tłumy witały radośnie na ulicach miasta wkraczające wojska austriackie, ponad wieże kościoła Jezuitów ukazał się lotnik niemiecki, który brawurowym lotem okrążył przez pół godziny dachy domów i wieże kościelne, witając ręką oklaskujące go tłumy.

Bank Przemysłowy i Gal. Kasa Oszczędności.

Dzienniki lwowskie z dni 23 do 26 bm., które ręk naszych gości, zawierają następujące informacje:

Bank Przemysłowy wobec licznych zapytań, zawiadania interesentów, że urządzenie nadal bez przerwy od godz. 9 do 3 po poł. Jak wiadomo, dyr. Chodorowski dzięki skutecznej interwencji prezydenta Rutowskiego nie wywieziono do Rosji. Zarząd zatem Banku spoczywa nadal w tych samych rękach.

Gal. Kasa oszczędności nie została przez Rosyan ewakuowana i wszystkie jej fundusze, akta i księgi pozostały we Lwowie. Kasa otwarta jest dla publiczności od godziny 10 rano do 12 w południe, przyjmując raty hipoteczne i wkładki na książeczki, oraz skuteczną wypłatę z książeczek. Zarząd i personel urzędniczy również nie został dotknięty ewakuacją i pełni nadal obowiązki.

Co się stało z innymi instytucjami finansowymi, czy zostały we Lwowie, lub też, jak wzięły, zostały przeniesione do Kijowa, dotychczas nie wiadomo. Dzienniki lwowskie, wychodzące po ustąpieniu Rosyan, nic o nich nie wspominają.

KRONIKA.

Kraków, 30 czerwca.

Następny numer „Nowej Reformy“ ukazuje się dziś o godz. 2.30 po poł. W razie potrzeby wydany wcześniej nadzwyczajny dodatek.

Przed przyłączeniem Podgórze do Krakowa.

Wezoraj o godzinie 11 przed południem w sali podgórskiej Rady miejskiej przedstawił burmistrz Maryewski członkom prezydium m. Krakowa personalny urządniczy magistratu m. Podgórze. W sali zebrali się wszyscy urzędnicy. Przybyli: prezydent dr Leo, wiceprezydenci dr Kostanecki, dr Nowak i dr Bandrowski, szef biura prezydialnego starca dr Rudolf Sikorski, oraz dyrektor magistratu p. Grodyński.

Imieniem magistratu podgórskiego przemówił p. Maryewski, podnosząc zasługi urzędników około miasta i zapewniając, że urzędnicy ci będą z taką samą gorliwością pracować dla dobra Wielkiego Krakowa.

Prezydent dr Leo w dłuższym przemówieniu podniósł, iż wydatna i owocna praca burmistrza p. Maryewskiego dla miasta nie byłaby możliwą, gdyby nie miał do pomocy tegich i sumiennych urzędników. Obecnie biorą oni na siebie jeszcze więcej obowiązków, którym z pewnością poddają.

Prezydent dr Leo zawiadomił następnie, że prezydium miasta Krakowa zamianowało kierownikiem filii krakowskiego magistratu w Podgórzu obecnego dyrektora magistratu podgórskiego p. Karola Kowalskiego, który otrzymał przy tej sposobności tytuł st. rady magistratu.

Wreszcie prezydent dr Leo przywitał się ze wszystkimi urzędnikami.

Imieniem zebranych urzędników przemówił starca Kowalski, przyrzekając w dalszym ciągu sumienne spełnianie obowiązków.

Obrazy Głównego Zarządu T. S. L. W sobotę po raz pierwszy od chwili wybuchu wojny zebrał się na obrady w Krakowie Główny Zarząd T. S. L. w lokalu przy ulicy Floryańskiej. Zebraniu przewodniczył prezes dr Bandrowski, który zaznaczył, że Tow. mimo ciężkich wojennych stosunków nie przetrwać prowadziła swoją pracę. P. dr Bandrowski poświęcił następnie serdeczne wspomnienie ś. p. Józefowi Parczyńskiemu, członkowi Zarządu Głównego T. S. L., zasłużonemu pracownikowi Towarzystwa.

P. Aleksandrowiczówna złożyła następnie sprawozdanie z działalności szkolnej T. S. L. za czas wojny.

P. Witold Ostrowski postawił wniosek o stwierdzenie szkód, poniesionych przez Tow. Szkoły ludowej na majątku ruchomym i nieruchomości wskutek operacji wojennych i o wdrożenie kroków prawnych, by uzyskać od rządu pełne odszkodowanie.

Wczoraj przez cały dzień odbywały się dalsze obrady. Rano zatwierdzono sprawozdanie szkolne, a następnie sekretarz p. Januszewski przedstawił sprawozdanie administracyjne, czytelnianno-biblioteczne, organizacyjne i finansowe.

Bardzo żywą w czasie wojny była działalność czytelnianno-biblioteczna T. S. L. Wysyłano pisma i książki rannym żołnierzom, legionistom, jeńcom, uchodźcom, młodzieży szkolnej, nauczycielstwu i inspektoratom szkolnym w Królestwie Polskim, organizującym tam polskie szkoły. Ogółem wysłano 164 biblioteki ruchome i około 26.000 książek. Skromnie przedstawiają się fundusze Towarzystwa z przyczyn łatwo zrozumiałych. Pożoga wojenna bowiem odbić się musiała także i na dochodach T. S. L. — Zaznaczyć jednak należy, że społeczeństwo i w tym czasie w miarę sił wspierało ofiarne Towarzystwo i spieszyło mu z pomocą materialną, by umożliwić spełnianie ważnych zadań kulturalnych. Ofiarność ta objawiała się zwłaszcza przy tegorocznym Darze Narodowym 3 Maja. Dochód ten przyniósł około 16.000 koron, chociaż list z braku adresów wysłano nie wiele.

Szkoły T. S. L. na zachodnich kresach funkcjonowały wszędzie w czasie wojny.

Po przyjęciu sprawozdań omawiano szereg

spraw bieżących. Obrady skończono wczoraj wieczorem. Wzięli w nich udział pp.: prezes dr Bandrowski, radcy m. Halski i Witold Ostrowski, Wyczyński, dr Kahl, p. Aleksandrowiczówna, red. Rymar, prof. Turowski, ks. dr Fijałek, prof. dr Sużycki, prof. dr Grabowski, dr Świągost i poseł dr Adam.

Egzamina prywatne dla polskiej młodzieży szkół średnich w Ołomuńcu i Przerowie od klasy I—VII włącznie odbędą się w lipcu b. r. Uczniowie mają się zgłosić do dyrektora oświatowego zakładu najpóźniej do 8 lipca i przedłożyć: a) metrykę urodzenia (w braku tejże inne wiarogodne poświadczenie); b) świadectwo roczne z poprzedniego roku szkolnego (względnie poświadczenie dyrektora lub jednego z profesorów, że uczeń ukończył przednią klasę z pomyślnym wynikiem); c) fotografię, na której starostwo, policja rządowa lub urząd gminy stwierdził tożsamość osoby; d) kartę korespondencyjną, dokładnie zaadresowaną, na której poda się zgłaszającemu termin egzaminu. Taksa egzaminacyjna wynosi 24 koron.

Egzamina dojrzałości pisemnie odbędą się w Ołomuńcu dnia 2, 3 i 5 lipca, ustny 10 lipca. Ostatni termin zgłaszania się 2 lipca rano. Taksa egzaminacyjna dla prywatystów wynosi 50 koron.

D. Czechowski, przewodniczący komisji.

Zmarli:

W Wiedniu zmarł dnia 26 czerwca b. r. po ciężkim cierpieniu Witold Marian Judkiewicz, syn krakowskiego rady miejskiego, Jakóba Judkiewicza. Pogrzeb odbędzie się dziś, dnia 30 czerwca o godzinie 11 przed południem z krakowskiego osobowego dworca kolejowego na tutejszy cmentarz izraelski.

Przebieg walk o Lwów.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Berlin, 30 czerwca.

(Biuro Wolffa). Z głównej kwatery wojennej donoszą o zdobyciu Lwowa:

Rosyianie przebudowali Lwów po zajęciu go we wrześniu na wielką fortecę. Ażeby jednak nawet na wypadek wycofania się z pozycji gródzieckich, mieć rękojmię utrzymania Lwowa, wybudowano równoległe do pozycji gródzieckiej przystającą do północnego frontu twierdzy silnie ufortyfikowaną pozycję łącznikową.

Po przełamaniu frontu pod Gródkiem i nad Wereszcą przez armie Mackensena, dywizje niemieckie i w związku z nimi działające wojska austro-węgierskie napotykały na tę właśnie pozycję łącznikową. Równocześnie zbliżył się środek armii Böhm Ermollego do zachodniego frontu lwowskiego i zaatakował Rosyan, którzy się przygotowali do nowej obrony, oparci od południa o twierdzę, poza rzekami Szezerkiem i Stawczanką. Tę pozycję przełamano 21 bm. wieczór w czterech punktach, poczem atakujące wojska przysunęły się pod obroniarstwa zachodniego frontu lwowskiego. Niemieckie związki wojska pod wodzą Marwitza tego samego dnia zdobyły szturmem najważniejsze punkty wytrwale przez Rosyan broniącej pozycję łącznikową, zmusiły przez to nieprzyjaciela do opróżnienia pozycji i dopiero teraz otworzyły sąsiednim wojskom austriackim drogę do fortyfikacji na północno-zachodnim froncie twierdzy. Dzięki temu mogły austriacko-węgierskie wojska zająć 22 bm. forty frontu północno-zachodniego i zachodniego. W forcie Rżesna zdobyto ławoty armatnie i karabiny maszynowe, i wzięto do niewoli 400 jeńców, którzy należeli do 18 różnych rosyjskich dywizji.

W południe weszli zwycięcy do Lwowa. O godz. 4 po południu wjechał austro-węgierski wódtz armii do zupełnie nieuszkodzonego i bogato udekorowanego miasta, powitany owoacyjnie przez mieszkańców, którzy samochód wodza zasypali kwiatami. Nazajutrz generał Mackensen złożył we Lwowie gratulacje dożywcy Lwowa, generałowi Böhm Ermollemu.

Niemiecki cesarz na wieść o zdobyciu Lwowa wysłał do Mackensena telegram, gratulując mu upadku Lwowa, który wieńczy świetnie prowadzoną galicyjską kampanię. Zwycięstwo należy zaudzielną jego wypróbowanemu w bojach dowódczemu i waleczności sprzymierzonych wojsk. W dowód swego uznania zamianował cesarz generała Mackensena feldmarszałkiem. Równocześnie został arocy. Frydryk, naczelny wódtz, zamianowany pruskim generałem feldmarszałkiem.

Ostatnie komunikaty: rosyjski i włoski.

(Telegr. c. k. Biura koresp.)

Wiedeń, 30 czerwca.

Z wojennej kwatery prasowej.

Ostatni biuletyn rosyjskiego sztabu generalnego opiewa:

W okolicy Szawel, w pobliżu Nienna i Narwi niema żadnej zmiany. Kilka nieprzyjacielskich ataków na różnych odcinkach tego frontu odparto. 26 czerwca rozpoczął nieprzyjaciół znaczne siłami nad lewym brzegiem Wisły atak na front Ozarów—Zawichost, lecz bezskutecznie.

W Galicyi cofnęły się nasze wojska po zwyciężeniu oporne na linie Bóbrka—Zurawno—Gliniany. W okolicy Bóbrki podjęły one kontrataki i w toku dnia wzięły do niewoli 1.600 jeńców, w tem 45 oficerów i zdobyły dwa karabiny maszynowe.

Biuletyn włoski:

Wzdłuż całego frontu nie było żadnego wypadku o szczególnem znaczeniu. W Karyntyjskiej nasza artyleria górską, włożona z trudem na wysoki stok górski, skutecznie ostrzeliwała oboz nieprzyjacielski, znajdujący się w dolinie Piccolo. Niepogoda przeszkadza operacjom.

Z strony nieprzyjacielskich lotników zaznacza się pewna działalność, obrzucali oni bezskutecznie kilka zdobytych przez nas niedawno pozycji.

Niewiara w komunikaty sztabu rosyjskiego.

Kopenhaga, 30 czerwca.

»Rieoz« uskarża się na to, że w czasie, kiedy oczy całego świata zwrócone są na Lwów, rosyjskie kierownictwo armii donosi tylko o tem, że koło Lwowa panuje ogień karabinowy. Takie sprawozdanie nie nadaje się do tego, że-

by publiczność rosyjską jasno o wypadkach informować. (Ten rosyjski biuletyn zawierał doniesienie, dotyczące wypadków w przeddzień zajęcia Lwowa).

Powszechnie przynębenie w Rosji.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Haga, 30 czerwca.

»Labour Leader« powtarza wstępny artykuł »Russkiego Inwalida«, uskarżający się na zupełny zanik wojennego zapalu w Rosji. Zdaje się — pisze »Inwalid« — jakby cały naród był pogrążony w kontemplacyjnym przynębeniu.

Cesarz Wilhelm do sultana.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Konstantynopol, 30 czerwca.

Cesarz Wilhelm wystosował do sultana telegram, w którym wyraża mu swoją radość z powodu skutecznego przebiegu operacji, gratuluje mu i wypowiada życzenie, żeby sultan jeszcze długo był dla dobra sprzymierzonej braterskiej Turcji.

Sultan odpowiedział w telegramie dziękującym, że operacja już mu użyła i gratulował cesarzowi z powodu odzyskania Lwowa.

Storpedowanie angielskich parowców.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Londyn, 30 czerwca.

(Biuro Reutersa). Wczoraj po południu pod Tuakar na morzu Irlandzkim został storpedowany wielki angielski parowiec »Indriani«. — Załoga ocalona.

Rotterdam, 30 czerwca.

»Rotterdamsche Courant« donosi z Londynu, że niemieckie łodzie podwodne wczoraj zaatakowały pod Youghal, na południowym wybrzeżu Irlandji, kilka okrętów i zatopiły parowiec »Edyte« z Barrow.

Dymisyja Greya.

Rotterdam, 30 czerwca.

»Courant« donosi:

W liberalnym klubie wyborczym hrabstwa Londynu zawiadomiono prezydium klubu członków jego, że Edward Grey stanowczo ustąpił.

Komunikat turecki.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Konstantynopol, 30 czerwca.

Agencja »Milli« donosi z tureckiej głównej kwatery:

Na froncie dardanelskim w nocy z 26 na 27 b. m. panował koło Ariburnu słaby ogień piechoty i wymiana bomb. 27 b. m. przed południem skierowaliśmy na pozycję nieprzyjaciela gwałtowny ogień karabinowy i armatni, z pomyślnym skutkiem. Pod Sed-il-Bahr ogień piechoty i rzucanie bomb powtarza się od czasu do czasu. Nasze baterie anatolskie bombardowały skutecznie nieprzyjacielską artylerię pod Sed-il-Bahr.

Stanowisko Watykanu.

(Telegr. c. k. Biura koresp.)

Rzym, 30 czerwca.

Kardynał sekretarz stanu Gaspari w rozmowie z redaktorem katolickiej »Corriere d'Italia« poczynił różne wyrzuczenia, które mają złagodzić silne wrażenie papieskich oświadczeń, złożonych przed współpracownikami paryskiej »Liberte«.

Między innymi rzekł kardynał: Papież życzy sobie, żeby odpadły wszystkie motywy do sporów między Włochami a Austro-Węgrami. Od chwili wypowiedzenia wojny zachowuje papież także w austriacko-włoskim konflikcie absolutną neutralność i nie zapomina, że wojownicy obu stron są jego synami. Papież żadną miarą nie przeszkadzał włoskim katolikom okazać się najlepszymi obywatelami i starał się o moralną i religijną asystencję dla włoskich żołnierzy, zezwolił nawet na to, żeby ubikający, którym dysponuje apostołska siedziba, użyczył na pielęgnowanie rannych i chorych żołnierzy. Położenie papieża z pewnością jest obecnie normalne i papież, pełen zaufania w Boga, oczekuje uporządkowania swojej sytuacji nie od obcych, lecz od tryumfu poczucia sprawiedliwości, które oby się coraz więcej wśród narodu włoskiego rozszerzało, odpowiednio do jego prawdziwych interesów.

Deportacje we Włoszech.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Rzym, 30 czerwca.

Oprócz kilku włoskich księży, którym zarzucano wątpliwość w służbność i powodzenie wojny włoskiej, rząd włoski kazał deportować za karę także radcę prowincjonalnego i burmistrza miasta Bormio, Berberinięgo.

Kłeska Serbów pod Eibassanem.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Salonika, 30 czerwca.

Z Monastiry donoszą: Pod Eibassanem ponieśli Serbowie ciężkie straty i ściągali z Monastiry posiłki, składające się poważnie ze starych ludzi. Część ich uległa po drodze do Dibry trudom.

Zniesienie ruchu telegraficznego pomiędzy Danią a Rosją.

Kopenhaga, 30 czerwca.

Tutejsze urzędy telegraficzne nie przyjmują depezesz ani do Królestwa Polskiego ani do Rosji. O powodach tego zarządzenia nie wiadomo.

Zabiegi trójporozumienia w Sofii i Bukareszcie.

Berlin, 30 czerwca.

Donoszą tutaj z Sofii: Koła rusofilskie twierdzą, że przedstawiciele trójporozumienia mieli w tych dniach przedłożyć rządowi bułgarskiemu nowe warunki współdziałania Bułgarii z trójporozumieniem. Z powodu utraty Lwowa i dalszych klęsk rosyjskich w Galicyi, trójporozumienie wstrzymało się na razie od tego kroku.

Frankfurt, 30 czerwca.

»Frankfurter Ztg.« donosi z Bukaresztu: »Dimiteata« donosi: Rząd rosyjski ma w czwartek przedłożyć rządowi rumuńskiemu nową notę. Dziennik ten zaznacza, że wiadomość o tym kroku nie uczyniła w Bukareszcie żadnego wrażenia.

Ostrzeliwanie wyspy greckiej przez krążownik francuski.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Londyn, 30 czerwca.

»Morning Post« donosi: Francuski krążownik »Kleda« ukazał się w niedzielę przed wyspą Castolorizo i bez ostrzeżenia rozpoczął ją ostrzeliwać. Przez to został zburzony jeden kościół grecki. Władze lokalne założyły przeciw temu energiczny protest. Komendant okrętu był zdziwiony, widząc, że wyspa jest okupowaną przez Greków i ofiarował przeprosiny.

O złagodzenie blokady Niemiec.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Londyn, 30 czerwca.

»Morning Post« donosi z Waszyngtonu: Anglia musi się na to przygotować, że Ameryka zażąda złagodzenia blokady niemieckiej. Nota, która ma się wystosować do Anglii, została tylko na razie odłożona. Na departament państwowy wywiera się jednak nacisk, żeby ta nota była trzymmana w tonie jak najenergiczniejszym i żeby podkreślić prawo Amerykanów do sprzawdzania towarów z Niemiec. Amerykańscy importery wysłali wczoraj deputację do Waszyngtonu, ażeby sekretarzowi państwa przedłożyć swoje zażalenia.

Telefoniczne i telegraficzne wiadomości c. k. Biura koresp.

z dnia 30 czerwca.

Smierć hr. Esterhazego na polu chwaly.

Budapeszt. Jak pisma donoszą, podpułkownik huzarów hr. Paweł Esterhazy zginął śmiercią bohaterską na polu bitwy w Galicyi.

Smierć hr. Platerowej.

Wiedeń. Wczoraj w tutejszym sanatorium zmarła hrabina Platerowa z domu Morawska, rodem z Krakowa, siostra ministra dla Galicyi i profesora krakowskiego uniwersytetu, członka Izby panów, Kazimierza Morawskiego.

Dżuma.

Petersburg, 30 czerwca.

W gubernii astrachańskiej zaszło 23 wypadków azjatyckiej dżumy, z tych 25 miało wynik śmiertelny.